

กฎหมายกับแนวทางการป้องกันการทุจริตออนไลน์ กรณีศึกษา : การหลอกลวง
พระภิกษุเถรวาทผู้ซึ่งมีพระธรรมวินัยเป็นเครื่องป้องกัน *
LAWS AND GUIDELINES FOR PREVENTING ONLINE CORRUPTION
CASE STUDY: DECEPTION OF THERAVADA MONKS WHO HAVE
THE DHAMMA AND VINAYA AS PROTECTION

พระอุดมสิทธินายก (กำพล คุณงกโร), สมบัติ อรรถพิมล,
พิทักษ์พล ปรีชาชาติ

Phraudomsitthinayok (Kumphol Kunungkaro), Sombut Attapimon,
Phithakpol Preechachart

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: opal_1982@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มุ่งศึกษา กฎหมายกับแนวทางการป้องกันการทุจริตออนไลน์ กรณีศึกษา การหลอกลวงพระภิกษุเถรวาทผู้ซึ่งมีพระธรรมวินัยเป็นเครื่องป้องกัน ใช้วิธีศึกษาจากตำรา หนังสือ เอกสาร และ เว็บไซต์ ผลการศึกษาพบว่า รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2560 ยังคุ้มครองพระพุทธศาสนาโดยให้รัฐเข้ามาเกี่ยวข้องในการคุ้มครองอุปถัมภ์และให้ประชาชนมีความนับถือไปในทิศทางเดียวกัน มีพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่เป็นเหมือนกฎหมายของสงฆ์คอยดูแลพระสงฆ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและกฎหมายบางข้อที่เชื่อมโยงกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ การที่พระภิกษุจะทำธุรกรรมทางการเงินหรือทำผิดธรรมวินัยอาจจะต้องพิจารณาให้รอบคอบว่าเจตนาเป็นอย่างไร ถ้าเป็นประโยชน์ส่วนตนโดยใช้เงินของประชาชนในทางที่ไม่ถูกต้อง อาจจะโดนเพ่งเล็งเป็นโลกวิฆชะได้ในส่วนกฎหมายนั้นพระภิกษุผู้ที่เป็นเหยื่อในคดีต้องมอบหมายหรือมีผู้ทำหน้าที่แทนเพราะไม่มีสิทธิ์ที่จะทำธุรกรรมในด้านการเงินหรือในด้านของคดีต่าง ส่วนประชาชนผู้เป็นเจ้าของหน้าที่ การให้ความรู้ในเรื่องของกฎหมาย สิ่งสำคัญคือต้องมีจิตใจที่สุจริตไม่ประพฤติดนพิตศิลโดยเฉพาะการลักขโมยหรือโจรกรรมข้อมูลส่วนตัว ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนและไม่ใช้วาทะที่โน้มน้าวทำให้เกิดการทุจริตและสิ่งสำคัญก็คือไม่มีจิตใจเป็นการทุจริตที่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน

คำสำคัญ: การป้องกันการทุจริตออนไลน์; การหลอกลวง; พระภิกษุเถรวาท

Abstract

This academic article aims to study Laws and guidelines for preventing online corruption. A case study of the deception of Theravada monks who have the Dhamma and Vinaya as protection. Using a study method from textbooks, books, documents, and websites, the results of the study found that the 2017 Constitution still protects Buddhism by involving the state in protecting and patronizing it and having people respect it in the same direction. There is the Sangha Act, which is like ecclesiastical law to take care of the monks in order and some laws that are connected to the Sangha Act. When a monk conducts a financial transaction or commits a wrongdoing in the Dharma and Discipline, he or she must carefully consider what the intention is. If it is for personal benefit by using public money in an incorrect way May be targeted as Lokawatcha As for the law, monks who are victims in a case must be assigned or have someone act on their behalf because they do not have the right to transact in the financial aspect or in any other case. As for the people who are officials Providing knowledge about the law It is important to have an honest heart and not act immorally, especially theft or identity theft. Causing others to suffer and not using words that induce corruption and the important thing is not having a corrupt mind that causes others to suffer.

Keywords: Preventing Online Fraud; Fraud; Theravada Monks

บทนำ

ในปัจจุบันเป็นสังคมที่มีความรวดเร็วในด้านเทคโนโลยี มีการเสพข่าวอย่างมาก โลกหมุนเวียนเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เป็นโลกที่มีค่านิยมสูงและมีการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย เป็นค่านิยมการเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้น เราจะเห็นตามข่าวที่ปรากฏตามสื่อโทรทัศน์ หรือออนไลน์ต่าง ๆ เกี่ยวกับข่าวอาชญากรรมของพระสงฆ์ซึ่งจะมีอยู่ข้อหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตออนไลน์ เช่น (ข่าวที่ 1) พระโคราชสุดซ่า นำหลักฐานร้องสื่อ ถูกหลอกลงทุนออนไลน์ โอนเกลี้ยงบัญชีสูญเงินกว่า 2 แสน เตือนประชาชนอย่าเชื่อคนง่ายจะตกเป็นเหยื่อ พระณัฐสิทธิชาลย์ สหธรรมโม อายุ 45 ปี พระลูกวัดบ้านเกาะ อำเภอมือง จังหวัด นครราชสีมา นำหลักการโอนเงิน ใบแจ้งความเข้าร้องสื่อหลังถูกคนร้ายเข้ามาตีสนททักชวน ร่วมลงทุนออนไลน์ สูญเงินไป 222,323 บาท โดยพระณัฐสิทธิชาลย์กล่าวว่า ที่ผ่านมา

มีโยมมาขอเป็นเพื่อนในเฟซบุ๊ก ก่อนจะมาการชักชวนให้ร่วมลงทุนในธุรกิจออนไลน์ ลักษณะเป็นการกดผลิตภัณฑ์สินค้าแบรนด์เนมผ่านแพลตฟอร์มแล้วจะได้ค่าคอมมิชชั่น จากยอดขายสินค้าสามารถทำงานผ่านมือถือได้ง่าย ๆ โดยที่ผ่านมาก็เคยมีคนมาชวนลงทุนแบบนี้ 3 ครั้งแล้ว พอมาถึงครั้งนี้ตนเลยรู้สึกว่ามีเพื่อนที่น่าเชื่อถือประกอบกับคนที่มาชักชวนพูดจาดีบอกว่าตนทำมานานแล้วได้เงินจริง อยากให้มาเป็นครอบครัวเดียวกัน รวยไปด้วยกัน ตนเลยหลงเชื่อจึงได้เพิ่มเพื่อนในไลน์ จากนั้นไลน์ชื่อ ชื่อทอง ได้บอกขั้นตอนการร่วมธุรกิจ โดยตนได้ลงทุนครั้งแรกไป 500 บาท โดยโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร สามารถกดผลิตภัณฑ์สินค้าผ่านแพลตฟอร์มของบริษัทได้ 40 ครั้ง เมื่อตนทำตามขั้นตอนก็ได้กำไร 336 บาท รวมทุนที่ลงไปแล้วเป็นเงิน 836 บาท จึงแจ้งถอนเงินดูปรากฏว่ามีเงินโอนเข้าบัญชีจริง จึงตัดสินใจลงทุนอีกครั้ง 500 บาท และทำเหมือนเดิมได้กำไรเท่าเดิม เมื่อแจ้งถอนก็มีเงินเข้าบัญชีวันต่อมาคนร้ายชักชวนเราเพิ่มวงเงินเพราะจะสามารถกดผลิตภัณฑ์สินค้าได้มากขึ้นและสินค้าที่กดผลิตภัณฑ์ราคาแพงขึ้นด้วย จะทำให้ได้ค่าคอมมิชชั่นมากขึ้นด้วย ตนจึงตัดสินใจลงทุนไป 5,000 บาท สามารถกดผลิตภัณฑ์สินค้าได้ 60 ครั้ง แต่กดผลิตภัณฑ์ได้เพียง 10 ครั้ง ระบบก็เริ่มมีปัญหาเมื่อตนสอบถามไปก็บอกว่าให้โอนเงินมาเพิ่ม 4,705 บาท เพื่อระบบจะได้ทำงานต่อ ตนหลงเชื่อก็โอนไปอีกและก็เกิดปัญหาอีกแล้วคนร้ายก็หลอกให้โอนเงินอีกรวมทั้งหมดที่ตนโอนไป 7 ครั้ง กระทั่งเงินหมดบัญชี เป็นเงิน 222,323 บาท คนร้ายยังบอกอีกว่าตอนนี้ตนมีรายได้ในระบบแพลตฟอร์ม 483,737 บาท ถ้าจะถอนเงินจำนวนนี้ต้องโอนเงินเสียภาษี 145,121.10 บาท ถึงจะสามารถถอนเงินได้ ตนจึงมั่นใจว่าถูกมิจฉาชีพหลอกแน่นอนอนจึงเดินทางไปแจ้งความที่ สภ.เมืองนครราชสีมา ไว้เป็นหลักฐาน อย่างไรก็ตาม อาตมาขอฝากเตือนถึงประชาชนอย่าใจอ่อน เชื่อคนง่ายและอย่าเห็นแก่เงิน อย่าโลภ ก็จะไม่ตกเป็นเหยื่อ (เดลินิวส์ออนไลน์, 2566) (ข่าวที่ 2) เพจยังระบุอีกว่า การร้องเรียนนี้ไม่รู้จะช่วยให้ทางไหนดี ใช้เวลาทบทวนเขียนถึง 2 วัน พระเสียหายเพราะถูกหลอกโอนเงิน แต่เงินนั้นโอนไปให้สาวในแซทเป็นค่าบริการตรวจสอบเรื่องนี้พบว่า เป็นพระวัดตั้งระดับพระอารามหลวงแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ (แถวหัวลำโพง) ตรวจสอบพบพระรูปดังกล่าว เดินออกมาบริเวณหน้าวัดและเรียกรถแท็กซี่ สอบถามว่าใช้พระที่ร้องเรียกหรือไม่ เจ้าตัวไม่ปฏิเสธ พอถามเรื่องการโอนเงินเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจ แต่กลับได้รับคำตอบว่า ให้รอการชี้แจงจากทางวัดก่อนจะถือข่าวของเครื่องใช้ขึ้นรถไปสำหรับพระรูปนี้ พบข้อมูลว่า เคยปรากฏข้อมูลว่า มีการคุกคามแอร์โฮสเตส สายการบินแห่งหนึ่ง จนผู้เสียหายสาวเข้าแจ้งความช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2565 ตอนนั้นสำนักพุทธเคยเข้ามาตักเตือนไปแล้วครั้งหนึ่ง นายอินทพร จันเอี่ยม รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ระบุว่า 9 โมงเช้าวันนี้ จะเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประชุมที่สำนักงานพระพุทธศาสนา ถึงประเด็น

ข่าวฉาววงการสงฆ์ที่เกิดขึ้นหลายประเด็น และแนวทางการแก้ไขและมาตรการจัดการเรื่องที่เกิดขึ้น (ช่องวัน 31, 2567)

การหลอกลวงพระภิกษุซึ่งเป็นผู้ที่ทรงศีลและมีธรรมพระวินัยเป็นเครื่องป้องกันเพียงเท่านั้น การที่พระภิกษุจะประพฤติผิดจำเป็นจะต้องฟ้องร้องดำเนินคดีหรือตกเป็นโจทก์หรือจำเลยก็ตามนั้นต้องเรียนรู้และเข้าใจถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการซื้อขายออนไลน์หรือการส่งของการใช้ Application ต่าง ๆ ในการกู้เงินเพราะศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่มีผู้นับถือเป็นจำนวนมาก การรักษาศรัทธาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญถ้าใช้เทคโนโลยีในทางที่ดีจะเกิดประโยชน์เป็นอย่างมาก แต่ถ้าใช้ในทางที่เป็นโทษเป็นข้อครหาหรือเกิดเป็นโลภวิชชะเป็นสิ่งที่ประชาชนทางโลกกล่าวตำหนิได้ เพราะฉะนั้น ในเรื่องของพระวินัยถ้าเป็นภิกษุจำเป็นจะต้องรู้และรู้ถึงพระราชบัญญัติที่มีเกี่ยวกับการคุ้มครองในเรื่องของกฎหมายเข้าไปด้วย เพราะพระสงฆ์ยังถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ในสามะโนครวัของประชากรของประเทศ ถึงแม้จะมีสิทธิ์ในบางอย่างแต่ก็ยังขาดสิทธิ์ในบางเรื่อง พระภิกษุจำเป็นจะต้องรู้ในเรื่องของกฎหมายบางข้อด้วย อย่างไรก็ตามในส่วนของการโดนหลอกออนไลน์นั้นก็ยังมีอยู่บางส่วนและในส่วนที่พระภิกษุกระทำความผิดถึงขั้นขาดจากความเป็นภิกษุยังมีอยู่ ผู้เขียนจึงอยากเสนอในส่วนของกฎหมายและแนวทางการป้องกันทุจริตออนไลน์ซึ่งมีกรณีศึกษา การหลอกลวงภิกษุเถรวาทผู้ซึ่งอยู่มีพระธรรมวินัยเป็นเครื่องป้องกันตนให้ออกมาจากโลกคือให้มีความสงบและพ้นทุกข์ เพราะฉะนั้น พุทธศาสนาจึงเน้นในเรื่องนี้พอสมควร แต่เมื่อปฏิเสธไม่ได้ที่จะอยู่กับโลกออนไลน์จำเป็นต้องรับมือให้ได้และรู้ทั้งพระวินัยที่ชัดเจน เข้าใจพระราชบัญญัติลักษณะสงฆ์ที่เข้าใจอย่างดี รวมถึงกฎหมายบ้านเมืองบางข้อที่จำเป็นจะต้องทราบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมเพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาต่อไป ผู้เขียนจึงได้เขียนบทความนี้

รัฐธรรมนูญกับพระสงฆ์

ส่วนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ในเรื่องแนวนโยบายแห่งรัฐ หมวด 6 มาตรา 27 บัญญัติว่า รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ในการอุปถัมภ์และ คุ้มครองพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน รัฐพึงส่งเสริม และสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาทเพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และต้องมีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาไม่ว่าในรูปแบบใด เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า รัฐให้ความสำคัญกับการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาเสมอมาโดยการกำหนดให้เป็นนโยบายแห่งรัฐรวมทั้งกำหนดให้ประชาชน

ชาวไทยมีหน้าที่ในการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาเพื่อให้ความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายดังกล่าว (สุรพงษ์ สติธิกรณ์, 2562)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่นับถือศาสนาพุทธ กฎหมายที่ใช้ในการพิจารณาความผิดของ พระสงฆ์ใช้กฎหมายเดียวกับคนทั่วไปไม่มีการแบ่งแยกพระธรรมวินัยที่มีการพิจารณาความผิดของ พระสงฆ์หรืออริกรณไม่มีการนำมาใช้ในกรณีที่พระสงฆ์ถูกกล่าวหาว่า กระทำความผิดต่อกฎหมาย อาญาแต่นำวิธีพิจารณาความอาญามาใช้กับพระสงฆ์โดยตรง กฎหมายเกี่ยวกับศาสนาของประเทศไทยมีอยู่น้อย ตั้งแต่ในรัฐธรรมนูญประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญยังอยู่ระหว่างการทำประชามติ ฉะนั้น จะขอข้ามส่วนของรัฐธรรมนูญไปก่อน จนเมื่อมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้วจึงจะนำเสนอเพิ่มเติมภายหลัง แต่ของรัฐธรรมนูญฉบับเก่าก็ได้เคยนำเสนอไปแล้วจะเน้นถึงกฎหมายศาสนาที่บุคคลทั่วไป จำเป็นต้องทราบเพื่อจะไม่ไปกระทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นั่นคือ กฎหมายเกี่ยวกับการหมั้นศาสนา และกฎหมายอื่นที่ควรทราบ ได้แก่ กฎหมายเกี่ยวกับการทรัพย์สินของพระนักบวชและกฎหมายที่ดิน ทางศาสนา กฎหมายเกี่ยวกับการหมั้นศาสนา พ.ร.บ. คณะสงฆ์ 1 กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินของพระสงฆ์และกฎหมายศาสนาอื่น ๆ

สภาพปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของภิกษุไทยในปัจจุบัน

ในปัจจุบันพบว่า มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของภิกษุปรากฏตามสื่อออนไลน์และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้ กรณีที่ เจ้าองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

1. ลักทรัพย์ ได้แก่ กรณีตามข่าวดังต่อไปนี้ พระลักทรัพย์ในวัดรวมมูลค่านับแสนบาท ขึ้นรถปิกอัพหนีลอยนวล เป็นอุทาหรณ์ที่ไม่เช็กประวัติคนที่มาบวชเนื่องจากเกรงใจญาติโยมที่เอามาฝาก พระภิกษุเมานัก! ขโมยแท็กซีจอดติดเครื่อง จับได้นำตัวสึก แจ้งลักทรัพย์ตำรวจโพน พิสัย บุกรวบพระลูกวัด หลังใช้ได้ก๊วยเพียง 13-16 ปี ตะเวนลักทรัพย์ตามบ้านเรือนชาวบ้าน

2. ฉ้อโกง เช่น กรณีตามข่าวดังต่อไปนี้ รวบพระดังโกงเงินกว่า 1 ล้านบาท เจ้าอาวาสวัดแห่งหนึ่งถูกตำรวจตามจับตัวได้ที่ จังหวัดสกลนคร ตามหมายจับศาลนครพนม คดีฉ้อโกง หลังพระดังหลบหนีคดี 2 ปี เหตุหลอกนักธุรกิจเมืองชลบุรีโอนเงินกว่าล้านบาท มาสร้างพระในวัดที่ อำเภอรณนคร จังหวัดนครพนม โดยใช้อุบายหลอกขายพระทองคำให้เพื่อที่จะนำเงินไปสร้างพระในวัด กระทั่งนักธุรกิจหลงเชื่อ จึงโอนเงินเข้าบัญชีให้ประมาณ 1 ล้านบาท แต่กลับไม่ได้รับพระทองคำตามที่ตกลง ทั้งไม่มีการก่อสร้างพระตามที่ตกลง

และเมื่อทวงถามก็ปฏิเสธหลายครั้ง ขณะที่ผู้เสียหายวอน ประชาชนอย่าหลงเชื่อพระรูปนี้
จึงหน่วยงานด้านศาสนาเอาผิดทางวินัยสงฆ์ กรณีนี้ไม่เข้าองค์ประกอบความผิดตามประมวล
กฎหมายอาญา ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นบางกรณีแม้จะเป็นพฤติกรรมของภิกษุที่ไม่เหมาะสมแต่
ก็ไม่เข้าองค์ประกอบความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งจากการศึกษา
ผู้เขียนขอหยิบยกกรณีที่เกิดขึ้นบ่อยในปัจจุบันมาเป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ภิกษุ
มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมแก่สมณเพศในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่เข้า
องค์ประกอบความผิดและไม่เข้าองค์ประกอบความผิดตามกฎหมายอาญา เริ่มตั้งแต่
ความไม่เหมาะสมในเรื่องเล็กน้อย เช่น การออกบิณฑบาตในเวลาสาย การยึดติดในวัตถุ
ไม่สำรวมตามสถานะของตน จนไปถึงความไม่เหมาะสมในเรื่องใหญ่ที่ร้ายแรงขึ้น เช่น
การขโมยของ หลอกเรียไรเงินจากชาวบ้าน และการยกยอกเงินวัด ก็แต่ล้วนทำให้
พระพุทธศาสนาหมอง ไม่เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาเท่าที่ควร ก่อให้เกิดความเสียหาย
ต่อสังคมโดยรวม และส่งผลให้พุทธศาสนิกชนทั่วไปเลื่อมใสศรัทธาต่อตัวภิกษุและ
พระพุทธศาสนาอันทำให้ระบบศีลธรรมและจริยธรรมในสังคมเสื่อมลงไปด้วย
โดยที่พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในเรื่องเล็กน้อยนั้น อาจมีความผิดตามพระวินัยสถานเบา
เป็นการต้องอาบัติเพียงเล็กน้อยไม่ถึงขั้นอาบัติปาราชิก และไม่ถึงขั้นที่จะเป็นความผิด
ตามกฎหมายบ้านเมือง แต่พฤติกรรมไม่เหมาะสมในเรื่องร้ายแรงนี้ อาจมีความผิดตาม
พระวินัยถึงขั้นอาบัติปาราชิก และยังมีความผิดตามกฎหมายบ้านเมืองควบคู่กันไปด้วย
ซึ่งการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินส่วนใหญ่ล้วนแต่เป็นความผิดตามพระวินัยสถานหนัก
และมีความผิดตามกฎหมายอาญาของรัฐทั้งสิ้น เช่น การที่ภิกษุเรียไรเงินจากชาวบ้าน
หากมีการหลอกให้ชาวบ้านบริจาคเงินเพื่อจะนำไปสร้างศาสนสถานแต่สุดท้ายไม่ม
การสร้าง ก็อาจเป็นความผิดฐานฉ้อโกงได้ หรือกรณีภิกษุนำเงินของวัดไปใช้เพื่อประโยชน์
ส่วนตัวก็อาจมีความผิดฐานยกยอกได้ เป็นต้น โดยผู้เขียนเห็นว่า มาตรการในการลงโทษ
ต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมนั้นไม่เหมาะสมและไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำเหล่านี้ สมควรที่จะมี
มาตรการพิเศษในการ ควบคุมดูแลพฤติกรรมภิกษุเช่นนี้ ดังที่จะได้ทำการวิเคราะห์ในลำดับ
ต่อไป (สุรพงษ์ สิทธิกรณ์, 2562) ถ้าเป็นสมัยโบราณจะลงโทษพระภิกษุผู้กระทำความผิด
ในพระธรรมวินัยหนักมาก เช่น กฎพระสงฆ์ฉบับที่ 5 ทรงบัญญัติขึ้นโดยมีพระราชปรารภว่า
ภิกษุบางรูปต้องอาบัติปาราชิกข้อเสพเมถุน บางรูปต้องอาบัติปาราชิกข้ออินทนาทานา
จึงมีพระบรมราชโองการสั่งว่า ต่อไปให้ภิกษุที่ต้องอาบัติปาราชิกข้อใดข้อหนึ่งแจ้งให้สงฆ์
ทราบภายใน 15 วัน ถ้าปกปิดไว้ และยังถือว่า ตนเป็นภิกษุ เข้าร่วมสังฆกรรมด้วยสงฆ์
ทั้งปวงตามตัวอย่างที่เกิดขึ้นแล้ว เมื่อสงฆ์พิจารณาตัดสินว่า ต้องอาบัติปาราชิกจริงให้นำตัว
มาลงโทษถึงประหารชีวิต และให้รับราชบาทจับเขียนติบอยญาติโยมของภิกษุนั้นด้วย
(พงษ์พันธ์ บุปเก, 2560) แต่ในสมัยปัจจุบันให้สึกและถ้ามีคดีอาญาก็ดำเนินคดีต่อไป

สรุปได้ว่า รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2560 ยังคุ้มครองพระพุทธศาสนาโดยให้รัฐเข้ามาเกี่ยวข้องในการคุ้มครองอุปถัมภ์และให้ประชาชนมีความนับถือไปในทิศทางเดียวกัน มีประการหนึ่งมีพระราชบัญญัติลักษณะสงฆ์ที่เป็นเหมือนกฎหมายของสงฆ์คอยดูแลพระสงฆ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและกฎหมายบางข้อที่เชื่อมโยงกับพระราชบัญญัติลักษณะสงฆ์ เพราะฉะนั้น การที่พระภิกษุจะทำธุรกรรมทางการเงินหรือทำผิดถ้าธรรมวินัยอาจจะต้องพิจารณาให้รอบคอบว่าเจตนาอันเป็นอย่างไร ถ้าเป็นประโยชน์ส่วนตนโดยใช้เงินของประชาชนในทางที่ไม่ถูกต้อง อาจจะได้เงินเป็นโลกวิเศษได้ เพราะฉะนั้นการจะทำให้ถูกต้องก็อาจจะมีกรมอบหมายหรือมอบฉันทะให้ผู้ที่มีสิทธิ์ทำโดยตรงจะได้ไม่มีข้อครหาและเกิดปัญหาในภายหลังได้เมื่อเกิดปัญหาเกิดขึ้นจำเป็นจะต้องมีผู้ที่ทำหน้าที่แทนหรือเรียกว่ามอบฉันทะอาจจะเป็นทนายหรือผู้รู้กฎหมายเพื่อไปต่อสู่อุบัติให้เกิดความบริสุทธิ์กับตนเองแก่พระพุทธศาสนาเพราะเมื่อมีข่าวมาสงสัยรูปถือว่ามีชื่อเสียงเสียให้แก่พระพุทธศาสนาได้

กลโกงมิจฉาชีพ ใช้หลอกลวงเหยื่อบนโลกออนไลน์

ผู้เขียนและรวบรวมไว้ดังนี้

1. หลอกขายสินค้าออนไลน์ แต่ไม่ได้รับสินค้าหรือได้รับสินค้าแต่ไม่ตรงตามโฆษณา
2. หลอกให้ทำงานเสริมออนไลน์ โดยชักชวนทำงานออนไลน์ที่ไม่มีอยู่จริง อ้าง Platform ที่น่าเชื่อถือ เช่น Tiktok Youtube Lazada เป็นต้น โดยหลอกลวงให้ กด Like กด Share เพื่อเพิ่มยอดวิว แกล้งรับออเดอร์ ทำสต็อกสินค้า แต่สุดท้ายหลอกเอาเงินที่อ้างว่าเป็นเงินค่าประกันจากท่าน (เหยื่อ)
3. เงินกู้ออนไลน์ (เงินกู้ทิพย์) ไม่ได้เงินจริง หลอกเอาข้อมูล เงินค่าประกัน ค่าธรรมเนียม เลขที่บัญชีธนาคารจากเหยื่อ (ดอกเบี้ยวโหด) โฆษณาชวนเชื่อ กู้โดยไม่ต้องมีหลักค้ำประกัน หลอกเอาข้อมูลส่วนบุคคลในโทรศัพท์ของท่าน (เหยื่อ) เพื่อโทรตามทวงหนี้ คนใกล้ชิด เรียกดอกเบี้ยวโหด และชดใช้หนี้ไม่มีหมด
4. ช่มชู้ให้เกิดความหวาดกลัว (Call Center) โทรศัพท์มุ่งเป้าหาเหยื่อ โดยแจ้งว่าท่านเกี่ยวข้องกับการส่งพัสดุผิดกฎหมาย การกระทำผิดกฎหมาย หรือโดนอายัดบัญชีธนาคาร แล้วอ้างเป็นตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่รัฐ ช่มชู้เรื่องกฎหมายฟอกเงิน ให้ท่าน (เหยื่อ) โอนเงินโดยพลการ
5. หลอกลวงให้ลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ โดยอ้างเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเงิน ชักชวนให้ลงทุนในธุรกิจที่ไม่มีจริง ให้ผลตอบแทนสูง สร้างภาพความน่าเชื่อถือ เช่น ลงทุน

ในธุรกิจน้ำมัน พลังงาน ทองคำ เงินดิจิทัล ตลาดหุ้น Forex ตลาดหลักทรัพย์ต่างชาติ เกมออนไลน์ เป็นต้น

6. หลอกให้รักแล้วลงทุน โดยปลอมแปลง Profile เป็นบุคคลหน้าตาดีเข้ามา ตีสนิทจาก App หาคู่หรือบัญชีออนไลน์ สอนให้ลงทุน แล้วหลอกให้ลงทุนใน App หรือ โปรแกรมลงทุนปลอม เช่น เทรดหุ้นปลอม เงินดิจิทัลปลอม สกุลเงินปลอม ทองคำทิพย์ เป็นต้น

7. หลอกให้รักแล้วโอนเงินหรือยืมเงิน โดยปลอม Profile เป็นบุคคลหน้าตาดี ทำความรู้จักผ่านบัญชีออนไลน์ ตีสนิทหลอกให้รัก ทำที่จะส่งทรัพย์สินมาให้จากต่างประเทศ แต่สุดท้าย ลวงเอาเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หรือ หลอกให้โอนเงิน โดยอ้างว่าจะคืนให้หลายเท่าตัว

8. ปลอมหรือ Hack บัญชี Line Facebook แล้วมาหลอกยืมเงินเพื่อให้ส่งข้อความขอยืมเงินจากเพื่อนเจ้าของบัญชีตัวจริงที่หลงเชื่อ

9. แชร์ลูกโซ่ โดยหลอกให้ร่วมลงทุนในธุรกิจที่ไม่มีอยู่จริง เน้นให้เสาะหาเครือข่าย สร้างรายได้จากการเพิ่มสมาชิก

10. การพนันออนไลน์ โดยโฆษณาชวนเชื่อ หวานล่อมด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้ค่าน้ำ (ค่าเสียเวลา) คืนให้แก่ผู้เล่น และแจกสูตรการันตีผลตอบแทนที่ไม่มีจริง

11. หลอกให้ LOAD โปรแกรมควบคุมคอมพิวเตอร์ทางไกล (เพื่อขโมยข้อมูล) โดยอ้างเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ หลอกให้โหลดโปรแกรมควบคุมทางไกล เพื่อถอนเงินจากบัญชีของท่าน (เหยื่อ)

12. ส่ง QR Code หลอกให้โอนเงิน โดยคนร้ายอ้างว่า จะคืนค่าสินค้า โดยหลอกให้เหยื่อสแกน QR Code ซึ่งเป็นการโอนเงินให้แก่คนร้าย บางกรณี จะเป็นการให้กรอกข้อมูลบัญชีธนาคารของท่าน และรหัสผ่านเพื่อขโมยเงินของท่าน (เหยื่อ)

13. ฉ้อโกงรูปแบบอื่น โดยหลอกลวงด้วยเรื่องราวต่าง ๆ ให้ท่านโอนเงินให้คนร้าย เช่น ผู้โชคดีได้รับรางวัล ได้ซื้อสินค้าราคาพิเศษ ได้โรงแรมที่พักฟรี ได้สิทธิ์พิเศษต่าง ๆ เป็นต้น แต่ต้องชำระค่าธรรมเนียมก่อนล่วงหน้าให้คนร้าย ซึ่งแอบอ้างเป็นหน่วยงาน เช่น ธนาคาร การไปรษณีย์ กรมศุลกากร เป็นต้น โดยส่ง Link ปลอม เพื่อหลอกเอาข้อมูลส่วนบุคคล หมายเลขที่บัญชีธนาคาร รหัส Password เป็นต้น

14. โฆษณาเชิญชวนไปทำงานต่างประเทศ โดยหลอกให้หลบหนีออกนอกประเทศ บังคับกักขังให้ทำงานผิดกฎหมาย ใช้แรงงานเยี่ยงทาส

15. หลอกลวงให้ถ่ายภาพไปเปลือย ลามก อนาจาร เพื่อใช้ข่มขู่เรียกเงินจากท่าน (เหยื่อ)

16. ยินยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีธนาคาร (บัญชีม้า) และร่วมกันกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ฟอกเงิน

17. ข่าวปลอม (Fake News) ซึ่งแชร์ข่าวจากแหล่งข่าวที่ไม่น่าเชื่อถือ เช่น ข้อความลูกโซ่ที่ส่งต่อกันทางไลน์ เป็นต้น

18. เรียกค่าไถ่ทางคอมพิวเตอร์ (Ransomware) Lock รหัส Files Folders ในคอมพิวเตอร์เพื่อใช้เรียกเงินจากท่าน (เหยื่อ) (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ, 2567)

สรุปได้ว่า ตามข่าวที่พระสงฆ์โดนหลอกลวง หรือเกิดเรื่องไม่ตีต่าง ๆ อย่างที่ผู้เขียนได้ยกตัวอย่างมาชี้ให้เห็นว่า แม้กระทั่งวงการคณะสงฆ์ที่มีการเงินเข้ามาเกี่ยวข้องก็มีการหลอกลวง ทั้งหลอกซื้อของออนไลน์ ทั้งในหลอกของเรื่องเพศต่าง ๆ เป็นประเด็นที่สังคมจับตามองและมองว่ารัฐจะจัดการกับเรื่องราวอย่างไร ในเรื่องของพระภิกษุนั้นมีพระวินัยตามที่พระพุทธเจ้าได้บัญญัติเป็นสิกขาบทไว้อยู่แล้วและตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ก็มีการคุ้มครองให้ปลอดภัยในหลาย ๆ ข้อ มีข้อบัญญัติหลาย ๆ ข้อเพิ่มขึ้นมาและในส่วนกฎหมายนั้นอาจจะต้องมอบหมายหรือมีผู้ทำหน้าที่แทนเพราะพระสงฆ์ถึงแม้จะมีสำมะโนคร่าวเป็นประชากรของประเทศ แต่ก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะเลือกตั้งและไม่มีสิทธิ์ที่จะทำธุรกรรมในด้านการเงินหรือในด้านของคดีต่าง ๆ เพราะฉะนั้น จึงอาจจะมอบให้ไวยาวัจกรหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องของกฎหมาย (ทนาย) เข้าไปดำเนินคดีแทนถือว่าเป็นทางออกที่ดีและไม่มีส่วนเสียทั้งในส่วนของพุทธศาสนาและส่วนของประชาชน ผู้เป็นเจ้าของที่ การให้ความรู้ในเรื่องของกฎหมายจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและอีกอย่างหนึ่งก็คือแนวทางในการป้องกันที่จะใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะถือว่าเป็นดาบสองคมถ้าใช้ดีก็มีประโยชน์สูงถ้าใช้ไม่ดีก็ถือว่าเป็นโทษมากเหมือนกัน ต้องใช้ให้เกิดประโยชน์และจะเกิดประโยชน์มากที่สุด คือ การเผยแผ่พุทธศาสนาอย่างที่ชาวพุทธได้คาดหวังในตัวพระสงฆ์

แอปเงินกู้

ในปัจจุบัน เทคโนโลยีได้พัฒนาขึ้น ทุกอย่างต่างพยายามให้ทุกคนได้กระทำผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่หรือมือถือ ไม่เว้นแม้แต่การกู้ยืมเงิน โดยการกู้ยืมเงินนั้นมีทั้งการกู้ยืมเงินโดยผู้ให้กู้เป็นสถาบันการเงินที่ได้ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายและทั้งการกู้เงินผ่านแอปที่เป็นการกู้ยืมเงินนอกระบบในแอปกู้เงิน ซึ่งแอปกู้ยืมเงินนอกระบบนั้นเป็นแอปที่ไหลตผ่านอย่างถูกต้องในระบบปฏิบัติการต่าง ๆ มากมาย และทั้งมาทาง SMS ของผู้ใช้มือถือ ในการกู้เงินแบบนี้ผู้เขียนขอสรุปวิธีการต่าง ๆ ของแอปได้ดังนี้

1. มีการโหลดแอปกู้เงินหรือเข้าไปยังเว็บไซต์ที่อ้างว่าปล่อยเงินกู้ 2. มีการกรอกข้อมูลส่วนตัวเพื่อเข้าเป็นสมาชิกของแอปหรือเว็บไซต์กู้เงินนั้น 3. มีการให้กดยินยอมเข้าถึงข้อมูลในมือถือของผู้สมัคร 4. ในการกู้ยืมเงินต้องมีการวางเงินค่าธรรมเนียมสมัครหรือบางรายจะเรียกว่าเงินค่าประกันการกู้ 5. เมื่อได้รับเงินกู้จริงบางรายจะได้รับไม่เต็ม จะอ้างว่ามีการหักค่าธรรมเนียมการกู้ต่าง ๆ และ 6. ในการทวงหนี้เงินกู้จะใช้วิธีข่มขู่ผู้กู้หรือบุคคลที่มีเบอร์ในระบบมือถือของผู้กู้เพื่อให้ชำระและอาจลามไปถึงที่ทำงานของผู้กู้

ขั้นตอนการกู้เงิน

โดยจาก 6 ข้อที่กล่าวนี้ทางเราจึงขอแนะนำข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นสิ่งที่ผู้อ่านได้นำไปใช้เป็นสิ่งป้องกันตัวเองได้ต่อไปนี้

1. ในการกู้ยืมเงินนั้นแม้ในปัจจุบันการลงทะเบียนทางอินเทอร์เน็ตจะถือเป็นหลักฐานเป็นหนังสือในการที่เจ้าหนี้จะฟ้องร้องบังคับคดีได้ แต่การกู้ยืมเงินนั้นจะสมบูรณ์เป็นการกู้ยืมได้นั้น ผู้กู้ต้องได้รับเงินกู้คืนและจะรับผิดชอบไม่เกินกว่าเงินที่ตนได้รับเท่านั้น การอ้างว่าเป็นการหักค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หากเราไม่ยินยอมแล้ว ย่อมอาจต้องรับผิดชอบเพียงเงินที่ผู้กู้รับไปเท่านั้น ฉะนั้น เบื้องต้นผู้กู้สามารถอ้างได้ว่าตนรับผิดชอบไม่เกินกว่าเงินที่ตนรับไปได้ โดยเตรียมหลักฐานการรับโอนเงินจากผู้ให้กู้และบทความสนทนากับผู้ให้กู้ในช่วงตอนรับเงินแสดงได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 640

2. หากในการกู้ยืมเงินผ่านแอปเงินกู้แล้ว ผู้กู้ได้จ่ายเงินไปหรือวางเงินที่ถูกอ้างว่าเป็นเงินค่าประกันเงินกู้แล้ว ต่อมาไม่ได้รับเงินโดยไม่สามารถติดต่อได้ ย่อมอาจถือได้ว่าผู้ที่จะกู้ถูกหลอกลวงอันเป็นผู้เสียหายในความผิดฐานฉ้อโกงได้ และในลักษณะนี้เข้าข่ายฉ้อโกงประชาชน ผู้กู้ควรจะดำเนินคดีอาญากับบุคคลที่มีชื่อในการรับโอนเงิน โดยลักษณะนี้ควรจะนำคดีไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เนื่องจากพนักงานสอบสวนหรือตำรวจมีวิธีการที่นำไปสู่คนร้ายได้รวดเร็วกว่าการนำคดีไปฟ้องศาล โดยหลักฐานที่นำไปแจ้งความร้องทุกข์คือ บทความสนทนากับแอปกู้เงินนอกระบบนี้ และภาพถ่ายหน้าจอแอปกู้เงินนอกระบบพวกนี้ไปแสดงเบื้องต้นตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 341 และ 343

3. ในการกู้ยืมเงินนั้นกฎหมายกำหนดดอกเบี้ยไว้ไม่เกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปี ถ้าคำนวณเป็นรายเดือนไม่เกินร้อยละ 1.25 ต่อเดือน เช่นนี้แล้วหากผู้ให้กู้หรือแอปกู้เงินนอกระบบนี้คิดดอกเบี้ยเกินกว่านี้ย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราฯ ย่อมไม่มีสิทธิติดดอกเบี้ยกับผู้กู้ได้ ผู้กู้ย่อมชำระเพียงแต่เงินต้นที่ผู้กู้รับไปเท่านั้น แต่ส่วนเงินที่ผู้กู้จ่ายดอกเบี้ยไปก่อนหน้านี้อันแล้ว ผู้กู้ไม่มีสิทธิที่จะเรียกคืนได้เนื่องจากผู้กู้ได้ชำระหนี้โดยฝ่าฝืนกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 407 และ 411 แต่ผู้ให้กู้ก็ไม่มีสิทธิรับเงินนั้นไว้ในฐานะเป็นดอกเบี้ยเนื่องจากดอกเบี้ยที่เกินอัตราตามกฎหมายนั้นเป็นโมฆะ ต้องนำเงินดังกล่าวไปหักกับต้นเงินที่ผู้กู้ได้กู้ไป (ตามแนวฎีกา

ที่ 5376/2560) เช่นนี้ ผู้กู้ควรจะนำหลักฐานการสนทนากับแอฟกู่เงินเพื่อยืนยันว่า ผู้ให้กู้คิดดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปี และหลักฐานการจ่ายดอกเบี้ยแสดงเพื่อจะได้นำเงินที่ผู้กู้จ่ายไปหักกับเงินต้นที่ผู้กู้กับแอฟกู่เงิน

4. ในการทวงหนี้ของแอฟกู่เงิน ทางเราอยากแนะนำถึงการทวงหนี้ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติทวงหนี้ฯ โดยสรุปได้ว่า ผู้ให้กู้ต้องทวงหนี้กับผู้หรือบุคคลที่ผู้กู้กำหนดโดยทวงได้วันละครั้ง และในการทวงหนี้หรือการติดต่อทางโทรศัพท์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ให้ติดต่อได้ตั้งแต่เวลา 08.00-20.00 น. และในวันหยุดราชการให้ติดต่อได้ตั้งแต่เวลา 08.00-18.00 น. หากโดนทวงหนี้เกินกว่านี้ ควรจะนำคดีไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนต่อไป

แนวทางการป้องกันทุจริตทางออนไลน์

ความซื่อสัตย์สุจริต ความหมายของซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต คือ ผู้ประพฤติตรงตามความเป็นจริง ทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความจริงความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดคนที่มีความซื่อสัตย์จะเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิตประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด คนมีศีลธรรมหรือมีมนุษยธรรม ที่สามารถเรียกได้ว่า เป็นอารยชน จะมีความประพฤติดีประพฤติชอบและมีความซื่อสัตย์สุจริต 3 ประการ ดังนี้คือ

1. กายสุจริต เป็นความสุจริตทางกาย
2. วาจาสุจริต เป็นความสุจริตทางกายวาจา
3. มโนสุจริต เป็นความสุจริตทางใจ

ส่วนคำว่า คอร์รัปชัน เป็นคำที่มีนักวิชาการ และองค์ระหว่างประเทศได้ให้ความหมายไว้หลากหลายไม่ว่าจะเป็นการละเมิดผลประโยชน์ส่วนรวมเพื่อประโยชน์เฉพาะบุคคล การที่ข้าราชการใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อให้ได้มาเพื่อเงินที่นอกเหนือจากรายได้ประจำ การใช้อำนาจที่ได้รับมาในทางที่ผิดเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน และการใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน (World Bank) เป็นต้น แม้ว่าจะมีความแตกต่างในนิยามของคอร์รัปชัน แต่ในภาพรวมแล้วอาจกล่าวได้ว่าจุดร่วมของนิยามคอร์รัปชัน คือ การกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ ข้าราชการ นักการเมือง รวมไปถึงนักธุรกิจเอกชนและประชาชนทั่วไปที่เกี่ยวข้องที่ใช้อำนาจหน้าที่ทั้งของรัฐและของเอกชนเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว (อรอร ภูเจริญ และเอก ตั้งทรัพย์วัฒนา, 2553)

สรุปได้ว่า ตามที่ผู้เขียนได้เรียบเรียงถึงขั้นตอนและวิธีการทำการหลอกลวง พระภิกษุได้ พระสงฆ์ก็จำเป็นต้องรู้ในกลโกงเหล่านี้ เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อหรือจะ得不ไม่ประพตติผิดธรรมวินัยโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ได้ และสิ่งสำคัญ คือ ต้องมีจิตใจที่สุจริต ไม่ประพตติตนผิดศีลโดยเฉพาะการลักขโมยหรือโจรกรรมในเรื่องของโปรไฟล์ข้อมูลส่วนตัว หรืออะไรก็ตามที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนและไม่ใช้วาจาที่โน้มน้าวทำให้เกิดการทุจริตและสิ่งสำคัญก็คือ ไม่มีจิตใจที่เป็นการทุจริตที่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน ทั้งทางกายไม่มีการคอร์ปชั่น โดนไม่ถือว่า พระสงฆ์เป็นเหยื่อจึงจะเป็นแนวทางที่นำไปสู่การป้องกันการทุจริตออนไลน์ได้เพราะทุกวันนี้การทำธุรกรรมต่าง ๆ อยู่ในโทรศัพท์เป็นระบบออนไลน์หมดถ้าจิตใจไม่หนักแน่นหรือไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ไม่มีวิธีป้องกันก็จะทำให้เกิดโทษหรือเกิดปัญหาตามมาได้เพราะฉะนั้นจึงเป็นเรื่องที่สมควรได้รับการศึกษาต่อยอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ใช้ธุรกรรมคิดว่าจะ 80% ของประเทศและพระสงฆ์ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ต้องเป็นเหยื่อหรือเป็นผู้กระทำความผิดเสียเองเหล่านี้ก็ถือว่าต้องปรับปรุงและทำให้ถูกต้องเหมาะสมนำไปสู่การศรัทธาของประชาชนได้

สรุป

กฎหมายมีความเชื่อมโยงกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์และกฎพระธรรมวินัยที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ ถ้าพระสงฆ์เป็นผู้กระทำความผิดเสียเองก็ต้องได้รับผิดจากการพิจารณาจากพระธรรมวินัยจากพระราชบัญญัติคณะสงฆ์และจากกฎหมายแต่ถ้าเมื่อผู้ที่มีจิตใจไม่บริสุทธิ์ได้กระทำการหลอกลวงแก่พระสงฆ์ต้องได้รับโทษตามกฎหมาย เพราะพระสงฆ์มีรัฐธรรมนูญที่ให้การคุ้มครอง คือ รัฐจำเป็นต้องส่งเสริมและให้การสนับสนุนด้านการศึกษาการเผยแผ่เพื่อพัฒนาจิตใจและปัญญา เพราะศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่มีผู้นับถือมากและเป็นศาสนาถือว่าเป็นศาสนาประจำชาติ ส่วนแนวทางในการที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นพระสงฆ์ก็ว่าไปตามกระบวนการไม่ว่าจะเป็นธรรมวินัย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์หรือกฎหมายต่าง ๆ หนักเบาตามที่คุณเขียนได้เขียนไว้แล้ว ส่วนการแนวทางที่จะป้องกันการหลอกลวงออนไลน์เป็นจะต้องมีความรู้การใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง การรู้ระบบและสิ่งสำคัญ คือ การมีใจที่เป็นสุจริตไม่คิดที่จะโกงใครและป้องกันไม่ให้ใครมาโกงด้วย เป็นองค์ความรู้ที่ผู้เขียนได้รวบรวมเรียบเรียงไว้พอสมควรน่าจะเป็นแนวทางในการที่จะป้องกันการทุจริตทางสังคมออนไลน์ซึ่งควบคุมได้ยากเพราะเมื่อโจรได้เงินไปแล้วการดำเนินคดีของพระสงฆ์จะดำเนินคดีได้ยากอาจจะต้องจ้างทนายหรือมีผู้ที่ทำหน้าที่แทนเพราะว่าภิกษุไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองจะเป็นความยุ่งยากและเสียเวลา ถึงอย่างไรจำเป็นต้ององค์ความรู้เหล่านี้เพื่อเป็นสิ่งที่ป้องกันและสำคัญอย่างยิ่ง คือ ต้องปฏิบัติตนอยู่ในทำวัณยอยู่ในศีลได้เป็นที่พึ่งของประชาชนชาวพุทธต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ช่องวัน 31. (2567). *พระร้องเพลงดัง! ถูกสาวไซด์ไลน์เซดเงิน 3 หมื่น*. สืบค้น 13 มีนาคม 2567, จาก <https://www.one31.net/news/detail/60729>
- เดลินิวส์ ออนไลน์. (2566). *พระก็โดน! มีฉายชีพหลอกลงทุนออนไลน์หวังกำไรโอนเกลี้ยงบัญชี สูญกว่า 2 แสน*. สืบค้น 13 มีนาคม 2567, จาก <https://shorturl.asia/W49Ld>
- พงษ์พันธ์ บุปเก. (2560). *ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ. (2567). *18 กลโกงมีฉายชีพ ใช้หลอกหลวงเหยื่อบนโลกออนไลน์*. สืบค้น 13 มีนาคม 2567, จาก <https://shorturl.asia/6CZ8v>
- สุรพงษ์ สิทธิกรณ. (2562). *กระบวนการการดำเนินคดีพระสงฆ์ที่พึงประสงค์ในสังคมไทยยุคปัจจุบัน (ดุขฎิณีพนธ์พุทธศาสตร์ดุขฎิณีบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา)*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อรอร ภูเจริญ และเอก ตั้งทรัพย์วัฒนา. (2554). *แนวทางการประยุกต์มาตรการสากลเพื่อการต่อต้านการทุจริตของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.